

Vi skal sætte tempo på metan- reduktionerne

POSITIONSPAPIR

Metan-reduktioner er afgørende for at begrænse den globale opvarmning

Vi skal hurtigt reducere de danske metan-udledninger for at leve op til vores globale forpligtelser og mindske bidraget til den globale opvarmning betydeligt. Reduktioner af metan har nemlig en markant hurtigere effekt på global opvarmning end reduktioner af CO₂-udledninger. Metan-udledninger kommer primært fra landbruget, hvorfor en transformation væk fra industriel animalsk produktion er nødvendig.

Metan er en kortlivet, men kraftig drivhusgas, der er årsag til cirka en tredjedel af den totale globale opvarmning, vi oplever i dag. Metan opvarmer planeten omkring 30 gange mere end CO₂ beregnet over en 100-årig periode, men over 80 gange mere over en 20-årig periode. Jo mere bekymrede vi er for global opvarmning på den korte bane, jo mere bør vi derfor fokusere på at reducere metan-udledninger. Med de fleste klimamål inden for de næste 20-25 år, og en snarlig overskridelse af 1.5°C-målet og flere 'tipping points', kan reduktioner af metan-udledning til atmosfæren skabe hurtige og markante effekter på opvarmningen og købe tid til mere langsigtede CO₂-reduktionsstrategier.

Danmark har underskrevet Global Methane Pledge

I 2021 lancerede EU sammen med USA the Global Methane Pledge (GMP) på COP26, hvis primære mål er at reducere de globale metan-udledninger med 30% i 2030 i forhold til 2020. I marts 2024 havde 158 lande skrevet under på GMP, deriblandt Danmark. Fremskrivninger fra Klima, Energi og Forsyningsministeriet viser dog, at Danmark kun ser ud til at reducere deres metan-udledninger med 10-15%. De danske metan-udledninger kommer fra henholdsvis landbrugs-, affalds-, energi- og LULUCF-sektoren, hvor landbruget står for klart den største andel af udledningerne.

Effekten af Grøn Treparts Aftalen

Effekterne af den grønne trepart er ikke medtaget, da effekterne heraf endnu er usikre. Tilskuddet til fodertilsætningsstoffet Bovaer vurderes at bidrage til en metan-reduktion på op mod fem procentpoint i 2030 i forhold til 2020, mens det er usikkert, hvor meget antallet af husdyr vil blive reduceret som følge af aftalen og dermed, hvad den tilhørende metan-reduktion vil være. Derudover vil aftalen øge metan-udledningen fra lavbundsjord, men den samlede klimaeffekt af vådlægningen vil dog være positiv. Rådet for Grøn Omstilling forventer ikke, at effekterne af trepartsaftalen vil reducere metan-udledningen tilstrækkeligt og er fortsat skeptiske over for potentielle negative sideeffekter af Bovaer.

Læs mere her

Methane Emissions in a Danish Context

<https://rgo.dk/udgivelse/methane-emissions-in-a-danish-context/>

Energi inden for planetære grænser

<https://rgo.dk/en/energi-inden-for-planetaere-graenser/>

Fra Foder til Føde II:

<https://rgo.dk/wp-content/uploads/Foder-til-Foede-II-rapport.pdf>

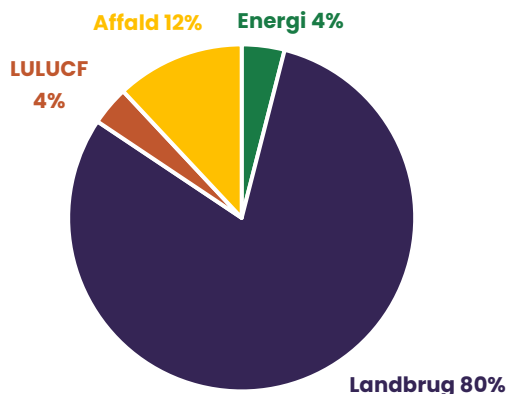

Rådet for Grøn Omstilling er en del af Methane Matters Coalition, der arbejder for at reducere metan-udledninger i Europa og øge det europæiske globale lederskab inden for metan-reduktioner.

Landbruget står for størstedelen af udledningerne

De største kilder til metan-udledninger i Danmark er husdyrenes fordøjelsesprocesser og husdyrgødning i landbrugssektoren, vådområder i LULUCF-sektoren, deponering af fast affald og metan-lækage fra biogasanlæg i affaldssektoren, samt flygtige emissioner fra gas i energisektoren. For at leve op til hvad Danmark skrev under på i the Global Methane Pledge, skal Danmark udforme en national metan-handlingsplan, der viser hvordan Danmark vil reducere sine metan-udledninger med mindst 30% i 2030 i forhold til 2020.

Figur 1: Danske metan-udledninger i 2023 fordelt på sektorer

Rådet for Grøn Omstilling anbefaler

Rådet for Grøn Omstilling anbefaler, at den danske regering udvikler en national metan-handlingsplan med et reduktionsmål på 40-45 %. Dette reduktionsmål er nødvendigt for at sikre overensstemmelse med Paris-aftalen og the Global Methane Pledge, og er vurderet omkostningseffektivt og gennemførligt af FN's miljøprogram. Fokus skal være på at transformere landbruget mod mere plantebaseret produktion for at reducere metan-udledningerne fra sektoren, der i dag står for 80% af udledningerne. Dette kan kun lade sig gøre ved en kombination af strukturel og teknologisk omstilling. Det skal samtidig sikres, at teknologiske virkemidler ikke har negative sideeffekter, f.eks. på dyrevelfærd og biodiversitet.

Metan-udledninger fra energisektoren bør reduceres ved at udfase olie- og naturgasudvinding inden 2040. Installation af nye olie- og gasfyr bør straks forbydes, og de eksisterende bør udfases senest i 2030. Desuden skal metan-lækage fra biogasanlæg overvåges, grænseværdierne skal gradvist skærpes, og de skal håndhæves. Biogasproduktionens størrelse skal kunne kombineres med en betydelig reduktion i antallet af husdyr. Biogas skal kun bruges, hvor der ikke er bedre alternativer, f.eks. som supplement til vind og sol, samt til forsyning af industrier med særlige behov.

De 9 anbefalinger

1. Den danske regering skal udvikle en national metan-handlingsplan med et reduktionsmål på 40-45%.
2. Det kortsigtede perspektiv (GWP20) bør indarbejdes i beslutningsprocesser, da deadline for de fleste klimamål er inden for de næste 20-25 år.
3. Dansk landbrug bør transformeres i retning mod mindre animalsk produktion og mere plantebaseret fødevarerproduktion.
4. Trade-offs i brugen af teknologier, der kan reducere metan-udledninger, skal undersøges grundigt og tages i betragtning, før de implementeres.
5. Udvinning af olie og fossil naturgas skal udfases inden 2040. Det er muligt ifølge Rådet for Grøn Omstillings rapport *Energi inden for planetære grænser*.
6. Målet om at udfase brugen af olie- og gasfyr skal fremrykkes til 2030.
7. Metan-lækage fra biogasanlæg skal overvåges nøje og håndteres, herunder den reelle effekt af de nye regler om metan-lækage.
8. Produktion og anvendelse af biogas skal ske i overensstemmelse med en betydelig reduktion i antallet af husdyr, og råmaterialet til anlæggene skal primært være baseret på restprodukter.
9. Biogas bør kun anvendes, hvor der ikke er bedre alternativer – f.eks. i produktionen ved spidsbelastning (som supplement til vind- og solenergi) og i industrier, der kræver høje temperaturer.